

16. Urheilulautakunta

Urheilulautakunnan kertomus toiminnastaan v. 1942 oli seuraavan sisältöinen:

Urheilulautakuntaan kuuluivat v. 1942 puheenjohtajana jaostosihteeri V. Koivula, varapuheenjohtajana toimittaja E. Mannerla sekä jäsenenä varatuomari B. Planting, tarkastaja U. Siivonen ja lääketieteellisensiaatti U. Tötterman. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rahatoimenjohtaja E. von Frenckell ja sihteerinä toimi kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa ja sen kokouksissa laadittujen pöytäkirjojen pykäläluku oli 41. Lautakunnan toiminnasta v. 1942 mainittakoon seuraavaa:

Kesäurheilukausi. Urheilun ja ulkoilun kannalta oli v:n 1942 kesä laimea. Siihen vaikutti tietysti sotatilanne, mutta myöskin hyvin epäedulliset sääsuhteet. Veden kylmyyden takia oli uintikausi miltei olematon. V:n 1928 jälkeen ei Helsingissä ole ollut niin kylmää uintikautta. Muunkin urheilun alalla oli toiminta hyvin vaatimatonta. Harjoittelijain lukumäärä Helsingin pääharjoituskentällä Eläintarhassa oli tuskin neljäsosa normaalista. Yleisurheilukilpailuja pidettiin vain muutamia. Palloilussa, varsinkin jalkapalloilussa, oli toiminta kuitenkin vilkkaampaa, ja huomattavana piirteenä on mainittava rintama- ja kotijoukkueitten väliset monet ottelut.

Uimalaitokset vuokrattiin samoille yhdistyksille kuin edellisenäkin vuonna. Käyttö oli tietysti normaalia huomattavasti pienempi. Niinpä kaupungin suurimmassa uimalaitoksessa kävi vajaa 14 000 kylpijää, kun siellä esim. kesällä 1940 oli 68 000 kylpyvierasta. Uimaseuroilla oli näissä olosuhteissa, joita vaikeutti vielä lasten ja nuorison huomattava poismuutto kaupungista, hyvin tukalaa ylläpitää tavanmukaista uimakouluu. Vain Helsingin uimarit saattoi järjestää julkiset uimavihkiäiset. Helsingfors simsällskap vihki oppilaansa Marjanieimessä tilapäisen uimanäytöksen yhteydessä. Helsingin työväen uimarit ei voinut lainkaan järjestää uimavihkiäisiä, osaksi siksi, että laivaliikenne Mustikkamaalle päättyi jo elokuun puolivälissä.

Uimaseurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olevien uimalaitosten käytöstä:

Uimalaitos	Kävijöitä suunnilleen			Uimakoulun oppilaita			
	Maksavia	Maksutta käyneitä	Yhteensä	Kaikkiaan	Uimakandidaatti- ja -maisteritutkinnon suorittaneita		
					Mp	Np	Yht.
Humallahti	19 232	5 944	25 176	199	39	29	68
Mustikkamaa	7 500	3 700	11 200	262	—	3	3
Uunisaari	9 595	4 171	13 766	38	2	4	6
Yhteensä	36 327	13 815	50 142	499	41	36	77

Uimakoulujen apumaksuja varten kertomusvuoden talousarvioon otettu 52 000 mk:n suuruinen määräraha käytettiin siten, että Helsingin uimarit sai 14 334 mk, Helsingin työväen uimarit 14 833 mk ja Helsingfors simsällskap 21 248 mk, josta 7 915 mk kor-

vauksena moottoriveneliikenteen ylläpitämisestä kaupungin ja Uunisaaren välillä. Oy. Merenkulku-Sjötrafik ab:lle annettiin sopimuksen mukaisesti 1 585 mk uimakouluoppilaitten maksuttomasta kuljetuksesta Mustikkamaalle ja sieltä takaisin.

Uudistuksista Helsingin urheilukentillä mainittakoon, että Haapaniemen urheilukentälle pystytettiin kaupungin toiset koripallotelineet.

Talviurheilukausi. Talvella 1942 oli kunnalla samat luistinradat kuin edellisenäkin talvena, paitsi merirata soutustadionin luona ja pienoistrata Museo- ja Cygnaeuksenkadun kulmauksessa. Sota-ajasta johtuen ei edellisenä talvena melkoista huomiota herättänyttä Stadionin luistinrataa liioin kunnostettu. Hyppymäet olivat samat kuin ennenkin, mutta kelkkamäistä poistettiin Pasilan, Suomenlinnan ja Siltavuorenrannan mäet. Talviurheilutoiminta oli tietysti olosuhteista riippuen tavallista hiljaisempaa, ja kilpailutilaisuudet miltei tyystin nuorten toimintaa, jossa paikoittain saattoi havaita elpymistäkin. Koripallopeli talvisena eli sisäurheilumuotona oli jo syksyllä 1941 päässyt hyvään vauhtiin ja jatkui yhä voimakkaampana talvella ja syksyllä 1942. Siinä oli nuorten ja naisten panos silmäänpistävä.

Kaupungin talousarvioon oli otettu 100 000 mk yksityisiä luistintoja ylläpitävien seurojen avustamiseksi. Luistelukautta 1941/42 varten ei lautakunta jakanut monena vuonna käytännössä olleita alennuskortteja, jotka oikeuttivat kansa- ja oppikoululaiset saamaan 12 mk:n alennuksen luistintojen vuosimerkkejä ostettaessa. Luistelukausi muodostui pimennysmääräysten ja kovien pakkasten vuoksi luistintarjoille taloudellisesti raskaaksi. Tämän vuoksi päätti lautakunta osittain luopua entisestä jakotavasta ja pitää yhtenä periaatteena tappioiden korvaamista. Toiminnassa olleiden yksityisten ratojen omistajat ilmoittivat tappioeränsä seuraaviksi:

Urheiluseura	Mk
Helsingfors skridskoklubb	25 462
Helsingin luistelijat	21 780
Helsingin työväen luistelijat	6 468
Idrottsföreningen Kamraterna	28 162
	Yhteensä 81 872

Ottaen huomioon sekä aikaisemmin noudatettu jakotapa että kertomusvuoden tappioiden suuruudet jaettiin v:n 1942 määräraha seuraavasti:

Urheiluseura	Mk
Helsingfors skridskoklubb	20 000
Helsingin luistelijat	24 500
Helsingin työväen luistelijat	32 000
Idrottsföreningen Kamraterna	23 500
	Yhteensä 100 000

Maksuttomaan luokkaluisteluun olivat Helsingin kansa- ja oppikoulut käyttäneet eri ratoja seuraavasti:

Luistinrata	Luokkia	Oppilaita
Johanneksen kenttä.....	177	3 920
Suomalainen luistinrata	443	10 480
Kallion luistinrata	1 141	29 918
Väinämöisen kenttä	812	10 890
	Yhteensä 2 573	55 208

Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty lasten ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi 60 000 mk ja voimisteluseurojen työn tukemiseksi 100 000 mk. Lautakunta päätti yksimielisesti jakaa määrärahat hakijayhdistysten kesken seuraavasti:

Voimistelu- tai urheiluseura	Voimistelu- seurain työn tukemiseksi, mk	Lasten ja var- haisnuorison voimistelu- ja leikkityön edis- tämiseksi, mk	Yh- teensä, mk
Helsingin naisvoimistelijat	5 100	2 500	7 600
Helsingin Kisatoverit	3 700	3 300	7 000
Helsingin Tarmo	3 800	3 000	6 800
Helsingin työväen naisvoimistelijat	6 600	—	6 600
Idrottsföreningen Kamraterna	4 200	2 400	6 600
Työväen voimistelijat	5 000	1 400	6 400
Idrottsklubben 32	3 800	2 400	6 200
Kronohagens idrottsförening	3 800	2 400	6 200
Voimistelu- ja urheiluseura Kullervo	3 000	2 900	5 900
Helsingin Ponnistus.....	3 500	2 000	5 500
Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat	2 700	2 300	5 000
Gymnastikföreningen i Helsingfors	4 800	—	4 800
Helsingfors gymnastikklubb	4 800	—	4 800
Raittiusyhdistys Koiton voimistelu- ja urheiluseura Visa	2 800	2 000	4 800
Helsingfors svenska scoutdistrikt	—	4 700	4 700
Helsingin Kisaveikot	2 200	2 200	4 400
Helsingin Toverit	1 900	2 400	4 300
Helsingin voimistelijat	2 800	1 200	4 000
Suomalainen naisvoimisteluseura	2 700	1 300	4 000
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän Kunto.....	2 200	1 400	3 600
Helsingin voimailijat	1 800	1 400	3 200
Toukolan voimistelu- ja urheiluseura Teräs	2 000	1 100	3 100
Helsingin painimiehet	1 800	1 100	2 900
Helsingin nyrkkeilyseura	1 100	1 000	2 100
Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesa	1 000	950	1 950
Idrottsföreningen Union	1 150	700	1 850
Naisvoimisteluseura Säkenet	1 800	—	1 800
Työväen mailapojat	850	800	1 650
Helsingin jalkapalloklubi	800	800	1 600
Helsingin työväen hiihtäjät	—	1 600	1 600
Helsingin työväen luistelijat	950	650	1 600
Helsingin työväen nyrkkeilijät	1 000	600	1 600
Kenttäurheilijat	900	700	1 600
Helsingin atleettiklubi	1 500	—	1 500
Helsingin palloseura	700	800	1 500
Kallion naisvoimistelijat.....	1 500	—	1 500
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän urheiluveikot.....	700	800	1 500
Idrottsklubben Örnén	1 450	—	1 450
Töölön naisvoimistelijat	1 400	—	1 400
Helsingin hiihtäjät	—	1 300	1 300
Jukolan pojat	800	500	1 300
Viipurin reipas, naisosasto	1 300	—	1 300
Voimistelu- ja urheiluseura Katajaiset	800	400	1 200
Helsingin naisurheilijat	600	500	1 100
Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys	600	500	1 100
Käpylän naisvoimistelijat	1 100	—	1 100
Voimistelu- ja urheiluseura Arsenal	500	500	1 000
Lek- och idrottsutskottet av Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor	—	1 000	1 000
Voimistelu- ja urheiluseura Vauhti-Veikot	900	—	900
Helsingin oppikoulujen urheiluliitto	—	600	600
Helsingin Pallo-Toverit	600	—	600
Svenska kristliga föreningen av unga män i Helsingfors	—	600	600
Eiran Kisa-Veikot	—	500	500

Voimistelu- tai urheiluseura	Voimistelu- seurain työn tukemiseksi, mk	Lasten ja var- haisnuorison voimistelu- ja leikkityön edis- tämiseksi, mk	Yh- teensä, mk
Helsingin Jousi	500	—	500
Helsingin kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseura ...	500	—	500
Kilven urheilijat	—	400	400
Kiri-Veikot	—	400	400
Yhteensä	100 000	60 000	160 000